

Sygn. akt: V U 421/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 października 2015 r.

Sąd Rejonowy w Słupsku V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Grzempa

Protokolant: Sylwia Terebecka

po rozpoznaniu w dniu 12 października 2015 r. w Słupsku na rozprawie

sprawy z odwołania **K. P. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z dnia (...) znak: (...)**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.**

o zasiłek chorobowy, macierzyński i zwrot zasiłku chorobowego, macierzyńskiego

1. zmienia zaskarżoną decyzję w części w ten sposób, że zwalnia ubezpieczoną K. P. z obowiązku zwrotu zasiłku macierzyńskiego i zasiłku chorobowego w wysokości i za okresy wskazane w decyzji,
2. znosi wzajemnie koszty procesu między stronami

Sygn. akt: VU 421/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia(...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. przyznał ubezpieczonej K. P. prawo do zasiłku chorobowego za okres od dnia (...) do dnia (...)zasiłku macierzyńskiego za okres od dnia (...) do dnia (...) i zasiłku chorobowego za okres od dnia (...) do dnia (...) od najniższej podstawy wymiaru składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiąc (...) w kwocie (...) wynoszącej po pomniejszeniu o (...)oraz zobowiązał do zwrotu kwoty nienależnie pobranego zasiłku macierzyńskiego za okres od dnia (...) do dnia (...) w kwocie (...) i zasiłku chorobowego za okres od dnia (...)do dnia (...). w kwocie(...) z funduszu chorobowego w wysokości różnicy pomiędzy należnymi w/wym. świadczeniami od podstawy wymiaru w kwocie (...) a wypłaconymi od podstawy wymiaru (...)

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż z posiadanej dokumentacji wynika, że w okresie od dnia (...)do dnia (...)ubezpieczona była zatrudniona w (...) Sp. z o.o. w B.. W okresie zatrudnienia stała się niezdolna do pracy od dnia (...)a niezdolność do pracy trwała do (...) czyli wykraczała poza okres umowy o pracę. Ponieważ od (...) istniał tytuł do objęcia ubezpieczonej dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym, zatem za okres od dnia (...) do dnia (...). zasiłek chorobowy nie przysługiwał po ustaniu zatrudnienia. Z uwagi na objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym od (...) zasiłek chorobowy od dnia (...) do (...)przysługiwał z dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego. Z uwagi na powstanie niezdolności do pracy w pierwszym miesiącu dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego oraz w związku z tym, że jest osobą, dla której określono najniższą podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe, podstawę wymiaru zasiłku od dnia (...) do dnia (...) stanowiła najniższa podstawa wymiaru składki po pomniejszeniu o (...), a nie kwota zadeklarowana (...).Ponieważ podstawy wymiaru nie ustala się na nowo, zatem podstawę wymiaru zasiłku macierzyńskiego stanowiła również ta sama kwota. Organ rentowy podniósł, że podstawy wymiaru zasiłku, do których prawo powstało przed (...) i trwa nieprzerwanie, nie ustala się na nowo w związku z wejściem w życie ustawy z dnia

21.06.2013 r. obowiązującej od 01.12.2013 r. Dlatego też podstawa wymiaru nie uległa zmianie również w zakresie zasiłku chorobowego po zakończeniu zasiłku macierzyńskiego od (...)

Następnie organ rentowy wskazał, iż naliczenie podstawy wymiaru zasiłku chorobowego i macierzyńskiego od zadeklarowanej podstawy za miesiąc (...) – (...) zł wynikało z braku informacji o ustaniu zatrudnienia z dniem (...). Ustanie zatrudnienia zostało stwierdzone przez Wydział Zasiłków dopiero podczas ustalania uprawnień K. P. do zasiłku chorobowego od dnia (...)

Ubezpieczona K. P., reprezentowana przez pełnomocnika radcę prawnego, wniosła o zmianę w całości decyzji ZUS oraz zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych. Ubezpieczona podniosła, że organ rentowy niewłaściwie zastosował art. 49 ust. 1 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby lub macierzyństwa, bowiem pominął brzmienie tego przepisu w chwili dokonania przez ubezpieczoną zmiany podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe w (...) co doprowadziło do ustalenia, że niezdolność do pracy ubezpieczonej oraz poród wystąpiły w pierwszym miesiącu kalendarzowym ubezpieczenia chorobowego. Nadto wskazała, że zadeklarowana przez ubezpieczoną kwota mieści się w granicach określonych ustawą.

Zdaniem ubezpieczonej, świadczenia przez nią otrzymane nie były nienależne. ZUS żądając zwrotu wypłaconego świadczenia musi wykazać, że osoba pobierająca świadczenie była odpowiednio pouczona, że świadczenie to jej nie przysługuje lub uległo wstrzymaniu. Zgodnie z wiedzą ubezpieczonej, pracodawca jej dokonał jej wyrejestrowania z obowiązkowego ubezpieczenia już w dniu(...)

Organ rentowy – Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie podnosząc, iż podstawa wymiaru zasiłków została wyliczona prawidłowo w oparciu o art. 49 ust. 1 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby lub macierzyństwa. Naliczenie podstawy wymiaru zasiłku macierzyńskiego za okres od (...)do (...) i zasiłku chorobowego od (...)do (...). od zadeklarowanej wynikało z braku informacji o ustaniu zatrudnienia skarżącej z dniem (...)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

K. P. w okresie od (...) do (...)była zatrudniona w przedsiębiorstwie (...) w B..

W okresie od dnia(...) do dnia (...) była niezdolna do pracy z powodu choroby.

Z dniem (...) ustał stosunek pracy pomiędzy K. P. a pracodawcą (...) w B..

bezsporne

Od(...). K. P. została wyrejestrowana z ubezpieczeń społecznych przez pracodawcę – płatnika składek.

dowód: informacja od pracodawcy, druk (...) P (...) **(k. 17,18)**

K. P. zgłosiła się do ubezpieczeń społecznych od dnia (...) z podstawą wymiaru składek (...)

dowód: deklaracja rozliczeniowa, imienny raport miesięczny (k. 29-34)

W okresie od (...) do (...). K. P. pobierała zasiłek macierzyński a od (...)do (...) zasiłek chorobowy obliczony od zadeklarowanej podstawy wymiaru składek.

bezsporne

K. P. nie była pouczona o braku prawa do zasiłku chorobowego i macierzyńskiego w wysokości wypłaconej przez organ rentowy.

bezsporne

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie K. P. jest zasadne w części i jako takie zasługuje na uwzględnienie w części.

W niniejszej sprawie znajduje zastosowanie art. 49 ust. 1 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa w brzmieniu obowiązującym do 30.11.2013 r. Podstawy wymiaru zasiłku chorobowego, do którego powstało przed 1 grudnia 2013 r. i trwa nieprzerwanie, nie ustala się bowiem na nowo w związku z wejściem w życie ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa z dnia 21.06.2013 r. obowiązującej od 1 grudnia 2013 r.

Art. 49 ust. 1 cytowanej ustawy stanowił, jeżeli niezdolność do pracy powstała w pierwszym miesiącu kalendarzowym ubezpieczenia chorobowego, podstawę wymiaru zasiłku stanowi najniższa podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe, po odliczeniach o których mowa w art. 3 pkt 4 – dla ubezpieczonych, dla których określono najniższą podstawę wymiaru składek.

Ponieważ niezdolność do pracy ubezpieczonej powstała w pierwszym miesiącu ubezpieczenia chorobowego (...)zatem podstawa wymiaru składek, zdaniem Sądu, została wskazana przez organ rentowy prawidłowo.

Zgodnie z art. 43 cytowanej ustawy, podstawy wymiaru zasiłku nie ustala się na nowo, jeżeli między okresami pobierania zasiłków zarówno tego samego rodzaju, jak i innego rodzaju nie było przerwy albo przerwa była krótsza niż 3 miesiące kalendarzowe.

W związku z tym, że przerwy pomiędzy pobieranymi zasiłkami były krótsze niż 3 miesiące, podstawa wymiaru zasiłków winna być naliczana w taki sam sposób.

Dlatego też, Sąd przyjął, iż organ rentowy ustalił w prawidłowy sposób wysokość przyznanych świadczeń ubezpieczonej na podstawie zaskarżonej decyzji.

Zdaniem Sądu, ubezpieczona nie ponosi winy w związku z wypłatą świadczeń w wysokościach obliczonych od zadeklarowanej przez ubezpieczoną podstawy wymiaru składek.

Zgodnie z art. 84 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, nienależnie pobranymi świadczeniami są:

1. świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania,
2. świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie nieprawdziwych zeznań lub fałszywych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd organu wypłacającego świadczenia przez osobę pobierającą świadczenia.

Osoba, która pobrała nienależne świadczenie jest obowiązana do jego zwrotu wraz z odsetkami w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego.

Wskazać należy, iż podstawowym warunkiem uznania, że wypłacone świadczenie podlega zwrotowi jest brak prawa do świadczenia oraz świadomość tego osoby przyjmującej to świadczenie, płynąca ze stosownego pouczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 grudnia 2009 r., I UK 174/09, LEX nr 585709).

Z ustaleń Sądu wynika, że ubezpieczona otrzymując zasiłek chorobowy i macierzyński nie miała świadomości, że świadczenie to jest nienależne.

Pracodawca – płatnik składek już w (...) wyrejestrował ubezpieczoną z ubezpieczeń od (...) z uwagi na ustanie jej zatrudnienia. Okoliczność ta była między stronami bezsporna. Zatem brak poinformowania ZUS-u o tym przez ubezpieczoną nie może jej obciążać w sytuacji, gdy organ rentowy wiedział o tym fakcie.

Bezspornym było, iż ubezpieczona nie była pouczona o istnieniu lub braku uprawnienia do świadczenia i w jakiej wysokości.

Podkreślić należy, że jeśli w trakcie pobierania świadczenia jest ono „nienależne”, a wiedza o tym świadczeniobiorcy, wystąpiła post factum, nie ma podstaw do uznania, że należności wypłacone podlegają zwrotowi na podstawie art. 84 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Z powyższych względów Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc, zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zwolnił ubezpieczoną z obowiązku zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego i macierzyńskiego w wysokości i za okresy wskazane w decyzji.

O kosztach orzeczono w pkt 2 wyroku, na podstawie art. 100 k.p.c. z uwagi na to, że obie strony w części wygrały i w części przegrały proces.